

Sygnatura akt II AKa 250/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lutego 2023 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Jerzy Skorupka (spr.)

Sędziowie: SA Wiesław Pędziwiatr

SA Artur Tomaszewski

Protokolant: Daria Machnik

przy udziale Dariusza Sulikowskiego prokuratora Prokuratury (...) we W.

po rozpoznaniu 8 lutego 2023 r.

sprawy M. O. oskarżonego o czynny

z art. 310 § 1 k.k. i art. 286 § 1 k.k. i art. 190a § 2 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., art. 270 § 1 kk, art. 270 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy

z dnia 17 marca 2022 r. sygn. akt III K 45/21

I. utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy;

I. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. S. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) zł, w tym należny podatek od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu w postępowaniu odwoławczym, a nadto 144,90 (sto czterdzieści cztery 90/100) zł tytułem kosztów przejazdu do Sądu Apelacyjnego;

II. zwalnia oskarżonego z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, poniesionymi wydatkami obciążając Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Świdnicy wyrokiem z 17 marca 2022 r., III K 45/21:

I. uznał oskarżonego M. O. za winnego tego, że w dniu 28 lutego 2018 roku w B., woj. (...), podrobił dokument uprawniający do otrzymania określonej sumy pieniężnej w postaci weksla in blanco, wystawionego na zlecenie (...) Sp. z o.o. z/s w P., podpisując go za G. O. jego imieniem i nazwiskiem, jako wystawcy weksla, uznając, iż stanowi to wypadek mniejszej wagi, tj. popełnienia czynu z art. 310 § 1 i § 3 KK i za to na podstawie art. 310 § 1 KK przy zastosowaniu art. 60 § 1 i § 6 pkt 2 KK wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. uznał oskarżonego M. O. za winnego tego, że w bliżej nie określonym czasie pomiędzy 29 marca 2019 roku a 7 sierpnia 2020 roku, w B., woj. (...), przywłaszczył powierzone mu na podstawie umowy leasingu nowoczesnego o numerze (...) z dnia 28 lutego 2018 roku, spawarkę światłowodową S. (...), wielofunkcyjną platformę testową S. (...)

oraz S. inteligentny tester stratności optycznej (...) w ilości 2 sztuk o łącznej wartości 38.370 złotych netto, działając na szkodę (...) Sp. z o.o. z/s w P., tj. popełnienia czynu z art. 284 § 2 KK i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

III. uznał oskarżonego M. O. za winnego popełnienia czynów opisanych w punktach od II do XXV części wstępnej wyroku, tj. czynów z art. 270 § 1 KK oraz tego, że w ramach czynu zarzuconego mu w punkcie I części wstępnej wyroku w dniu 26 lutego 2018 roku i 28 lutego 2018 roku w B., woj. (...), działając w warunkach czynu ciągłego, w celu użycia za autentyczny, odpowiednio, wniosku leasingowego o numerze (...) z dnia 26 lutego 2018 roku i umowy leasingu nowoczesnego z dnia 28 lutego 2018 roku, podrobił na tych dokumentach podpisy G. O., czym działał na szkodę G. O., tj. popełnienia czynu z art. 270 § 1 KK w zw. z art. 12 § 1 KK, przyjmując iż czynów tych dopuścił się w warunkach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 KK i za to na podstawie art. 270 § 1 KK wymierzył mu karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 91 § 2 KK połączył oskarżonemu kary pozbawienia wolności orzeczone w punktach od I do III części dyspozytywnej wyroku i wymierzył mu karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;

V. na podstawie art. 230 § 2 KPK orzekł o zwrocie na rzecz pokrzywdzonego (...) Spółka z o.o. z/s w P. dowodów rzeczowych w postaci:

- spawarki światłowodowej S. (...) numer (...), zapakowanej w walizkę koloru pomarańczowego z czarnym paskiem – 1 sztuka,

- wielofunkcyjnej platformy testowej S. (...) numer (...), wraz z torbą koloru czarnego zapinaną na zamek z czarnym paskiem – 1 sztuka,

zarejestrowanych w repertorium dowodów rzeczowych Sądu Okręgowego w Świdnicy pod numerem 18/21;

VI. na podstawie art. 46 § 1 KK orzekł wobec oskarżonego M. O. obowiązek naprawienia w części szkody wyrządzonej przestępstwem opisanym w punkcie II części dyspozytywnej wyroku, poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego (...) Sp. z o.o. kwoty 5.166,00 (pięć tysięcy sto sześćdziesiąt sześć) złotych, stanowiącej równowartość przedmiotów w postaci 2 sztuk S. (...) inteligentnych testerów stratności optycznej (...);

VII. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata P. S. z Kancelarii Adwokackiej w Ś. kwotę 1.033,20 (jeden tysiąc trzydzieści trzy 20/100) złotych wraz z podatkiem VAT tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu;

VIII. zasądził od oskarżonego M. O. na rzecz oskarżyciela posiłkowego G. O. kwotę 2.280,00 (dwa tysiące dwieście osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżycielowi posiłkowemu przez pełnomocnika w osobie adwokata B. Ś.;

IX. zasądził od oskarżonego M. O. na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w wysokości 1.333,20 (jeden tysiąc trzysta trzydzieści trzy 20/100) złotych i wymierzył mu opłatę w kwocie 300 (trzystu) złotych.

Wyrok zaskarżył oskarżyciel publiczny w całości na niekorzyść oskarżonego, zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, a polegający na dowolnym uznaniu przez sąd, że zgromadzone i ujawnione w toku postępowania karnego dowody, w szczególności zeznania świadków M. W., G. O. i K. O., wyjaśnienia oskarżonego M. O., dokumentacja dotycząca zawarcia umów leasingu wraz z przedmiotowymi umowami i fakturami, dokumentacja zawierająca liczne dokumenty sporządzone przez oskarżonego, protokół z przeprowadzonych oględzin zabezpieczonych urządzeń z materiałem poglądowym, kserokopia akt sprawy o sygn. X GNC 999/20 pozwalają jedynie na przypisanie oskarżonemu popełnienia czynu z art. 310 § 1 KK i czynu z art. 284 § 2 KK jako odrębnych przestępstw oraz zakwalifikowania czynów z art. 270 § 1 KK, podczas gdy dogłębna analiza przeprowadzonych w postępowaniu dowodów w kontekście zasad logicznego rozumowania uwzględniająca wieloetapowy charakter czynu M. O. opisanego w pkt I. aktu oskarżenia i sposób jego popełnienia, prowadzi do

wniosku wskazanego tezą aktu oskarżenia, że oskarżony działając w opisany sposób w bezpośrednim zamiarze w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził spółkę (...) sp. z o.o. z/s w P. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez wprowadzenie jej pracownika w błąd co do osoby faktycznie zawierającej umowę leasingu przedkładając kserokopię dowodu osobistego i wystawiając jako jej zabezpieczenie weksel niezupełny in blanco, podrabiając jednocześnie na sporządzanych dokumentach podpisy G. O. wypełnił znamiona przestępstwa określonego w art. 310 § 1 KK i art. 286 § 1 KK i art. 190a § 2 KK i art. 270 § 1 KK w zw. z art. 11 § 2 KK opisanego w tezie aktu oskarżenia.

We wniosku odwoławczym skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uznanie oskarżonego M. O. winnym popełnienia zarzuconych mu aktem oskarżenia czynów i wymierzenia kar oraz środków kompensacyjnych i kosztów postępowania stosownie do złożonego przez prokuratora na rozprawie przed sądem I instancji wniosku o wymiar kary.

Wyrok zaskarżył też obrońca oskarżonego adw. P. S. w zakresie punktów I-IV. Skarżący zarzucił rażąco niewspółmierność orzeczonej kary w stosunku do stopnia zawinienia oskarżonego i wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku:

a) w zakresie punktu II - poprzez wymierzenie oskarżonemu kary 3 miesięcy pozbawienia wolności,

b) w zakresie punktu III - poprzez wymierzenie oskarżonemu kary 3 miesięcy pozbawienia wolności,

i w konsekwencji

c) w zakresie punktu IV - poprzez wymierzenie oskarżonemu kary łącznej 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu zważył co następuje. Obie apelacje są niezasadne, gdyż sąd pierwszej instancji nie popełnił zarzuconych mu uchybień i błędów, prawidłowo oceniając dowody ujawnione na rozprawie głównej i dokonując na ich podstawie ustaleń zgodnych z rzeczywistym stanem rzeczy. Zaaprobować należy także ocenę prawną czynów przypisanych M. O. oraz wymierzoną mu karę i inne środki reakcji karnej.

Oskarżyciel publiczny kwestionuje ustalenie sądu meriti, że ujawnione w toku postępowania dowody pozwalają jedynie na przypisanie oskarżonemu popełnienie czynu z art. 310 § 1 KK i czynu z art. 284 § 2 KK jako odrębnych przestępstw. Sformułowany w apelacji zarzut błędów w ustaleniach faktycznych, które stanowiły zaskarżonego orzeczenia, nie daje podstaw do aprobaty tego zarzutu. Poza wyjaśnieniem istoty przestępstw z art. 286 § 1 KK oraz art. 190a § 2 KK, skarżący nie podniósł żadnych merytorycznych argumentów, ani nie wskazał konkretnych dowodów przemawiających za twierdzeniem, że w chwili zawierania umowy leasingu M. O. działał z zamiarem bezpośrednim doprowadzenia pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem oraz nie miał zamiaru wywiązać się z umowy.

W apelacji pominięto, że jakkolwiek M. O. wprowadził spółkę leasingową w błąd co do osoby reprezentującej spółkę (...), to nie działał w celu doprowadzenia leasingodawcy do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Z ujawnionych dowodów wynika, że umowa leasingowa została zawarta przez oskarżonego w celu wykorzystania przedmiotu umowy (spawarki) w prowadzonej działalności gospodarczej.

Na rozprawie w dniu 16 września 2021 r. oskarżony wyjaśnił, że przed podpisaniem umowy leasingowej zawarł umowę na ułożenie światłowodu, do czego była mu niezbędna spawarka. Raty leasingowe zamierzał spłacać ze środków uzyskanych za wykonanie robót polegających na ułożeniu światłowodu. Tak też czynił do czasu zajęcia rachunku bankowego przez komornika. Na wymienionej rozprawie M. O. podał „Ja wziąłem spawarkę w leasing i spłaciłem dwie lub trzy raty. Oprócz spawarki, przedmiotem umowy były jeszcze dwie rzeczy, które były niezbędne do wykonania prac. Są to te rzeczy, które są opisane w akcie oskarżenia. W między czasie do firmy przyszło pismo od komornika odnośnie do jakiejś usługi telekomunikacyjnej. Poinformowałem G. o tym, a on powiedział, że przyjedzie i się tym zajmie, ale nie przyjechał. Za jakiś czas komornik z W., w ramach tej sprawy telekomunikacyjnej, zablokował konto i nie miałem, jak spłacać dalszych rat”.

Oskarżony wyjaśnił też „na drugi dzień rozmawialiśmy na ten temat i ustaliliśmy, że G. miał wziąć od mojej mamy kwotę 1.000-1.500 zł i pojechać do komornika. Miał to wpłacić i porozmawiać na temat rozłożenia tego zadłużenia na raty. Ja zadeklarowałem, że spłacę to zadłużenie na rzecz komornika. Z tego co wiem, to G. wziął te pieniądze i ustalił ze swoim adwokatem, żeby czegoś takiego nie robił, żeby nie jechać do komornika i nie rozmawiać na temat spłacenia zadłużenia przeze mnie [...]. Moja mama powiedziała mi, że G. wziął pieniądze od niej, jak było ustalone i myślałem, że on w tej sprawie coś działa. Z akt sprawy dowiedziałem się, że on nie pojawił się u komornika [...]. Ten weksel, który ja podpisałem, miał być zabezpieczeniem spłaty rat do firmy (...). Podpisując to, przez myśl mi nie przeszło, że ja tego nie będę spłacał. Bez sprzętu, ja mógłbym wszystkie roboty zostawić i nic nie robić” (k. 361-362).

Wskazane okoliczności potwierdził świadek G. O., który na rozprawie w dniu 16 września 2021 r. podał, że „M. powiedział całą prawdę. W ubiegłym roku dowiedziałem się o tym zadłużeniu. Na początku chciałem dogadać się z M., żeby on spłacał dług u komornika. Dowiedziałem się potem, że jest jeszcze większe zadłużenie w urzędzie skarbowym. Urząd skarbowy przejął mój samochód i łącznie tego zadłużenia wychodziło ponad 100.000 zł. Nie odważyłem się dogadywać z oskarżonym. Po tamtym czasie zacząłem się kontaktować z adwokatem i założyliśmy sprawę [...]. Wziąłem 1.000 zł od matki oskarżonego. Miałem jechać do komornika i to wpłacić. Tego samego dnia dostałem wiadomość o zadłużeniu w urzędzie skarbowym, zajęto mi mój prywatny samochód i dlatego już nie płaciłem nic komornikowi. Potem zaczęły się moje problemy z pracą i z rodziną” (k. 364-365).

Trafnie zatem ustalił sąd pierwszej instancji, że w chwili zawierania umowy, oskarżony miał zamiar wykonania umowy, jednak wskutek zmian w sytuacji finansowej nie był w stanie wywiązać się z zaciągniętych zobowiązań. Skarżącemu umknęło zaś, że typ czynu z art. 286§1 KK ma charakter w całości umyślny. Warunkiem pociągnięcia do odpowiedzialności za wymieniony czyn, że umyślne wprowadzenie w błąd oraz umyślne doprowadzenie do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Brak któregokolwiek z tych elementów dekompletuje ustawowe znamiona omawianego typu czynu zabronionego.

Warunkiem pociągnięcia oskarżonego do odpowiedzialności za czyn z art. 286§1 KK jest ustalenie, że w chwili zawierania umowy leasingu działał z zamiarem bezpośrednim wprowadzenia w błąd leasingodawcy oraz zamiarem bezpośrednim doprowadzenia pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Ponieważ oskarżyciel publiczny nie wykazał, że M. O. działał z zamiarem doprowadzenia leasingodawcy do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, sąd a quo celnie ustalił, że zachowanie oskarżonego nie wypełniło znamion przestępstwa z art. 286§1 KK. Niewykazanie przez oskarżyciela publicznego zamiaru bezpośredniego wyrządzenia szkody majątkowej G. O. przez oskarżonego, skutkowało także wyeliminowaniem z kwalifikacji przypisanego mu czynu art. art. 190a § 2 KK. Tym samym, zarzuty apelacji oskarżyciela publicznego okazały się niezasadne w stopniu oczywistym.

Odnośnie do apelacji obrońcy oskarżonego należy zauważyć, że nie kwestionuje się w niej winy M. O., a jedynie niewspółmierność orzeczonej kary. Zresztą oskarżony przed sądem przyznał się do popełnienia zarzucanych mu przestępstw stwierdzając, że „ewidentnie podpisywał takie dokumenty”. Podniesionego zarzutu nie sposób zaś uznać za zasadny. Skarżący we wniosku odwoławczym wniósł o wymierzenie oskarżonemu kary łącznej roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, gdy sąd pierwszej instancji wymierzył oskarżonemu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności. Proponowany wymiar kary łącznej jest więc zbliżony do kary wymierzonej w zaskarżonym wyroku. Brak więc podstaw do uznania wymierzonej kary za rażąco surową. O karze rażąco niewspółmiernej można by mówić wówczas, gdyby sąd pierwszej instancji w sposób jaskrawy nie skorelował wymierzonej kary ze stopniem winy, społecznej szkodliwości czynu oraz z cechami osobowymi sprawcy, a także nie uwzględnił funkcji prewencyjnej czy wychowawczej kary. Wydaje się oczywistą kwestią, że w przepisie art. 438 pkt 4 KPK nie chodzi o każdą różnicę w ocenach co do wymiaru kary, ale o różnicę ocen tak zasadniczej natury, że karę wymierzoną nazwać należy rażąco niewspółmierną, również w potocznym znaczeniu tego słowa, to jest karę, niewspółmierną w stopniu niedającym się zaakceptować (zob. wyr. SN z 6.10.1994 r., II KRN 189/94, OSN Prok. i Pr. 1995, nr 5, poz. 18).

W rozpoznawanej sprawie najwyższą z wymierzonych kar jest kara roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, a suma kar wynosi 3 lata i 4 miesiące pozbawienia wolności. Przy wymiarze kar jednostkowych sąd uwzględnił okoliczności dla oskarżonego korzystne, które skutkowały nadzwyczajnym złagodzeniem kary w odniesieniu do czynu opisanego

w pkt I zaskarżonego wyroku (jednorazowej czynności o relatywnie nieznacznych rozmiarach, wyrażającej się w sfałszowaniu jednego weksla in blanco w odniesieniu do jednej umowy leasingu) oraz wymierzeniem kary w granicach bliższych dolnej granicy ustawowego zagrożenia kary pozbawienia wolności za czyny opisane w pkt II i III wyroku. Wymierzając karę łączną 2 lat pozbawienia wolności, w sytuacji gdy najwyższą z wymierzonych kar jednostkowych jest kara roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, sąd pierwszej instancji orzekł więc karę zbliżoną do możliwej do wymierzenia kary minimalnej, uwzględniając przede wszystkim zbieżność czasową i łączność przedmiotową popełnionych czynów.

Skarżący nie wykazał zaś, że w zaskarżonym wyroku niewłaściwie oceniono stopień społecznej szkodliwości czynów oskarżonego oraz stopień jego winy. Okoliczności podniesione w apelacji obrońcy oskarżonego zostały przez sąd pierwszej instancji dostrzeżone, wzięte pod uwagę i właściwie ocenione. Wymiar kary łącznej nie pozwalał nadto na jej orzeczenie z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, czego domagał się oskarżony w piśmie z dnia 2 czerwca 2022 r. Przedstawione argumenty nawiązujące do sytuacji rodzinnej i zawodowej oskarżonego nie mogły więc zostać uwzględnione.

Mając to wszystko na uwadze, brak jest podstaw do ingerencji w zaskarżony wyrok. Należało zatem przyjąć, że wymierzona oskarżonemu kara łączna jest sprawiedliwa.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 627 KPK w związku z art. 636 § 2 KPK w zw. z art. 633 KPK i art. 8 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz.U.2023.123 t.j.). O kosztach nieopłaconej obrony z urzędu w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie art. 29 Prawa o adwokaturze (Dz.U.2022.1184 t.j.) i § 4 ust. 1 i 3, § 17 ust. 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2019.18 t.j.). Mając powyższe na uwadze orzeczono jak na wstępie.

<i>SSA Wiesław Pędziwiatr</i>	<i>SSA Jerzy Skorupka</i>	<i>SSA Artur Tomaszewski</i>
--------------------------------------	----------------------------------	-------------------------------------